

Beslutningsgrunnlag for snøstjerneblom *Stellaria longipes* Goldie

Bakgrunnsinformasjon

Snøstjerneblom er hovedsakelig en arktisk plante med noen få forekomster på fastlands-Norge i Målselv og Nordreisa i Troms og i Alta i Finnmark, og med en isolert forekomstgruppe i Oppdal i Trøndelag i fjellene øst for Drivdalen. De sistnevnte har vært ført til en egen rase, men er i rødlista behandlet sammen med materialet fra Nord-Norge. Arten vokser i sene, våte snøleier på baserik grunn, et habitat som er utsatt for uttørking på grunn av klimaendring. Arten har svært få forekomster og antas å være i tilbakegang. Arten er livskraftig på Svalbard og utbredelsen her vises ikke i kartet. Dette kunnskapsgrunnlaget omhandler kun fastlandsforekomstene.

Arten vokser i sene snøleier og er trolig knyttet til NiN-typene svært kalkrikt moderat snøleie (T7-8), nokså kalkrikt moderat snøleie (T7-6), svært kalkrikt seint snøleie (T7-9) og nokså kalkrikt seint snøleie (T7-7).

Arten i vid forstand deles tidvis opp i flere enheter; arten slik den er vurdert i rødlista inkluderer også *S. edwardsii* som står som et eget takson i artsnavnebasen. Vurderingen inkluderer også det som har vært sett på som en egen varietet i Oppdalsfjellene (*S. longipes* var. *dovreensis* også kalt *S. crassipes* var. *humilis*).

Status

Arten har status sterkt truet (EN) i Norsk rødliste for arter 2015 (2010: sterkt truet (EN); 2006: sterkt truet (EN)).

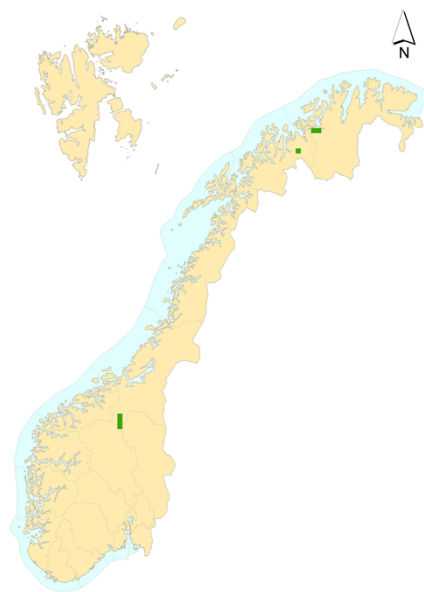
Arten forekommer i Knutshø-området (Trøndelag: Oppdal); Madagaissa (Troms: Målselv); Javreoaivve (Troms: Nordreisa); Vassbotnfjellet (Finnmark: Alta). Arten er liten og blomstrer sjelden. Dagens status for noen av forekomstene er usikker da den ikke er systematisk ettersøkt. Arten bør først og fremst ettersøkes i områdene den er kjent fra i dag.

Påvirkningsfaktorer

Artsdatabankens liste over påvirkningsfaktorer er benyttet. Følgende påvirkningsfaktorer er viktige for arten:

	Påvirkningsfaktor	Utdypende beskrivelse	Tidsrom	Omfang	Styrke
Påvirkningsfaktor 1	Temperaturendring	Uttørking av snøleier	Pågående	Hele populasjonen påvirkes (> 90 %)	Langsom, men signifikant, reduksjon (<20 % over 10 år eller 3 generasjoner)
Påvirkningsfaktor 2*	Innsamling	Planteinnsamling	Ophørt	Ukjent	Ukjent

*Påvirkningsfaktoren er ny i forhold til forrige rødlistevurdering.

Antall individer	185
Antall lokaliteter	-
% europeisk bestand	>50%
% verdens bestand	<1%

Mål og nullalternativ

Målet for arten er å beholde dagens rødlistekategori på Norsk rødliste for arter i 2035, noe som tilsvarer sterkt truet (EN). For å nå målet må følgende delmål oppfylles:

Mål for arten	Populasjonsegenskap	Målsetting per 2035 (hva må til)	Nullalternativ per 2035
Delmål 1	Forekomstareal	> 10 km ²	Fortsatt nedgang i forekomstareal
Delmål 2	Antall reproduserende individer	> 50	Fortsatt nedgang i antall reproduserende individer
Delmål 3	Lokaliteter	Stanse nedgang i lokaliteter/delpopulasjoner	Fortsatt nedgang i antall lokaliteter/delpopulasjoner

Kunnskapshull

Prosjekter som vil dekke kunnskapshull hos arten:

Prosjekt	Navn	Kategori	Beskrivelse	Innhold
Prosjekt 1	Kartlegging og overvåking	Artens utbredelse og bestandsutvikling	Arten må oppsøkes i felt for å se hvor mange av de tidligere delpopulasjonene/forekomstene som er intakte, dvs. hvor reell populasjonsnedgangen er.	Alle kjente forekomster må oppsøkes og antall individer estimeres/telles etter standardisert metodikk. Dette bør gjentas med to-fem års mellomrom for å følge utviklingen av populasjonen.

Tiltak

For å nå delmålene vil følgende tiltak bidra i positiv retning. Tiltakene er beskrevet, og anslag for nåverdien av tiltakskostnader er angitt for perioden fra tiltakene antas igangsatt (2019) og fram til 2035.

Tiltak	Navn	Beskrivelse	Påvirkningsfaktor	Varighet av tiltak	Nåverdi av tiltakskostnad
Tiltak 1	<i>Ex situ</i> -oppbevaring i kryobank	<i>Ex situ</i> -oppbevaring av materiale i kryobank foreslås som siste mulighet. Annen <i>ex situ</i> -bevaring er trolig ikke realistisk, men dette kan vurderes når arten er studert nærmere i felt. Dersom det er riktig som angitt at den blomstrer sjelden og at frøsettingen er dårlig, er det trolig ikke realistisk å få til noen god bevaring av frø i den nasjonale frøbanken ei heller som levende materiale i bevaringsbed i en botanisk hage.	Ingen	Engangs	Trolig lave til middels kostnader

Tiltaksanalyse – tiltakspakker

Det er ikke mulig å foreslå tiltakspakker med mer enn 50 % sannsynlighet for måloppnåelse.

Samlet vurdering og anbefaling

Ingen tiltakspakker er foreslått. Arten angis å være truet av klimaendringer, og det er derfor ikke mulig å foreslå en tiltakspakke for snøstjerneblom. Arten bør kartlegges og overvåkes for å følge bestandsutviklingen (prosjekt 1). I mangel på andre mulige tiltak for snøstjerneblom foreslås som minimum oppbevaring av materiale i kryobank selv om dette ikke bidrar til måloppnåelse. En vurdering av realismen rundt *ex situ*-bevaring bør foretas etter at arten er ettersøkt i felt.

Aktuelle virkemidler

Det er ikke foreslått tiltakspakke. Virkemidler i tabellen under er aktuelle for å følge opp kunnskapshull og/eller tiltak beskrevet over (se hoveddokument for beskrivelse av virkemidler).

Nr	Virkemiddel	Tiltak	Beskrivelse	Bidrag til måloppnåelse
12.2.2	Ny driftspost - trua natur	1	Midler til <i>ex situ</i> -bevaring.	<i>Ex situ</i> -bevaring vil bidra til å bevare arten.

Samlete vurdering og beskrivelse av virkemiddelpakke

Det er ikke foreslått tiltakspakke med mer enn 50% sannsynlighet for måloppnåelse. De vurderte virkemidlene vil kunne bidra i positiv retning for bevaring av arten, men sannsynlighet for måloppnåelse kan ikke tallfestes.

Det er ikke ført opp påvirkningsfaktorer eller vurdert tiltak som tilsier at prioritert art bør iverksettes som virkemiddel for å ta vare på arten.

Det anbefales at *ex situ*-bevaring og anbefalte prosjekter gjennomføres og finansieres ved ny budsjettpost på miljøforvaltningens budsjett.

Anbefalt virkemiddelpakke

Nr	Virkemiddel
12.2.2	Ny driftspost - trua natur, Statsbudsjettet 1420/21 og 31 (Miljødir)

Sannsynlighet for måloppnåelse	Ukjent.
--------------------------------	---------

Kostnader	Trolig lave til middels kostnader.
-----------	------------------------------------

Anbefalte prosjekter

Prosjekter som vil dekke identifiserte kunnskapshull hos arten/naturtypen

Prosjekt	Virkemiddel nr.	Virkemiddel
1	12.2.2	Ny driftspost - trua natur, Statsbudsjettet 1420/21 og 31 (Miljødir)